
مقایسه سیاستهای کلی ابلاغیه مقام معظم رهبری و

احکام برنامه چهارم توسعه

(مصوب مجلس شورای اسلامی، ارسالی به

مجمع تشخیص مصلحت نظام)

۱۱ مقایسه سیاستهای کلی ابلاغ شده مقام معظم رهبری و احکام برنامه چهارم توسعه (مصوب مجلس شورای اسلامی^۱، ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام)

احکام متناظر در برنامه چهارم توسعه	ابلاغی مقام معظم رهبری
ماده ۱۰۹	<p>– امور فرهنگی، علمی و فناوری:</p> <p>۱– اعتلا و عمق و گسترش معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت (ع)</p> <p>– استوار کردن ارزشهای انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل</p> <p>– تقویت فضایل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده</p> <p>– برنامه‌ریزی برای بهبود رفتارهای فردی و اجتماعی</p>
ماده ۱۰۹	<p>۲– زنده و نمایان نگاهداشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی (ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تمام سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها</p>
مواد ۹۹ و ۱۲۲	<p>۳– تقویت وجدان کاری و انضباط اجتماعی و روحیه کار و ابتکار، کارآفرینی، درستکاری و قناعت و اهتمام به ارتقای کیفیت تولید</p>
ماده ۳۷	<p>– فرهنگسازی برای استفاده از تولیدات داخلی، افزایش تولید و صادرات کالا و خدمات</p>
میثاق و منشور ملی تحقق اهداف برنامه	<p>۴– ایجاد انگیزه و عزم ملی برای دستیابی به اهداف مورد نظر در افق چشم‌انداز</p>
مواد ۱۰۹ و ۱۱۲	<p>۵– تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی – اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی</p>
ماده ۱۲۲	<p>۶– تعمیق روحیه دشمن‌شناسی و شناخت ترفندها و توطئه‌های دشمنان علیه انقلاب اسلامی و منافع ملی، ترویج روحیه ظلم‌ستیزی و مخالفت با سلطه‌گری استکبار جهانی</p>
ماده ۱۰۹	<p>۷– سالم‌سازی فضای فرهنگی، رشد آگاهی‌ها و فضایل اخلاقی و اهتمام به امر معروف و نهی از منکر</p> <p>– اطلاع‌رسانی مناسب برای تحقق ویژگی‌های مورد نظر در افق چشم‌انداز</p>

ماده ۱۰۹	۸- مقابله با تهاجم فرهنگی گسترش فعالیت رسانه‌های ملی در جهت تبیین اهداف و دستاوردهای ایران اسلامی برای جهانیان
مواد ۴۳، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۲	۹- سازماندهی و بسیج امکانات و ظرفیتهای کشور در جهت افزایش سهم کشور در تولیدات علمی جهان - تقویت نهضت نرم‌افزاری و ترویج پژوهش - کسب فناوری، به ویژه فناوری‌های نو، شامل ریزفناوری و فناوری‌های زیستی، اطلاعات و ارتباطات زیست‌محیطی، هوافضا و هسته‌ای
مواد ۴۸، ۴۹، ۵۰	۱۰- اصلاح نظام آموزشی کشور، شامل: آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عالی و کارآمد کردن آن برای تأمین منابع انسانی مورد نیاز در جهت تحقق اهداف چشم‌انداز
ماده ۱۰۱	۱۱- تلاش در جهت تبیین و استحکام مبانی مردم‌سالاری دینی و نهادینه کردن آزادی‌های مشروع از طریق آموزش، آگاهی‌بخشی و قانونمند کردن آن - امور اجتماعی، سیاسی، دفاعی و امنیتی:
مواد ۱۹، ۳۷، ۵۲، ۵۳، ۸۵، ۸۶	۱۲- تلاش در جهت تحقق عدالت اجتماعی و ایجاد فرصتهای برابر و ارتقای سطح شاخصهایی از قبیل آموزش، سلامت، تأمین غذا، افزایش درآمد سرانه و مبارزه با فساد
مواد ۸۹، ۹۱، ۹۶، ۱۰۲، ۱۵۱	۱۳- ایجاد نظام جامع تأمین اجتماعی، برای حمایت از حقوق محرومان و مستضعفان و مبارزه با فقر و حمایت از نهادهای عمومی و مؤسسات و خیریه‌های مردمی، با رعایت ملاحظات دینی و انقلابی
مواد ۹۹، ۱۰۲، ۱۱۴	۱۴- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی، و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان
مواد ۵۵، ۱۱۵	۱۵- تقویت هویت ملی جوانان، متناسب با آرمانهای انقلاب اسلامی - فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیبهای اجتماعی آنان - توجه به مقتضیات دوره جوانی، نیازها و توانایی‌های آنان
مواد ۲۲، ۳۳، ۳۴، ۳۷، ۳۸، ۴۰	۱۶- ایجاد محیط و ساختار مناسب حقوقی، قضایی و اداری برای تحقق اهداف چشم‌انداز
مواد ۱۳۳، ۱۵۱	۱۷- اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرک و کارایی، بهبود خدمت‌رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به‌کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریتهای موازی، تأکید بر تمرکززدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز

مواد ۹۹، ۱۰۷، ۱۲۲، ۱۳۹، ۱۴۳	۱۸- گسترش و عمق بخشیدن به روحیه تعاون و مشارکت عمومی و بهره‌مند ساختن دولت از همدلی و توانایی‌های عظیم مردم
مواد ۷۳، ۷۵، ۷۶	۱۹- آمایش سرزمینی مبتنی بر اصول ذیل: - ملاحظات امنیتی و دفاعی - کارایی و بازدهی اقتصادی - وحدت و یکپارچگی سرزمین - گسترش عدالت اجتماعی و تعادلهای منطقه‌ای - حفاظت محیط زیست و احیای منابع طبیعی - حفظ هویت اسلامی، ایرانی و حراست از میراث فرهنگی - تسهیل و تنظیم روابط درونی و بیرونی اقتصاد کشور - رفع محرومیتها، خصوصاً در مناطق روستایی کشور
مواد ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵	۲۰- تقویت امنیت و اقتدار ملی، با تأکید بر رشد علمی و فناوری، مشارکت و ثبات سیاسی، ایجاد تعادل میان مناطق مختلف کشور، وحدت و هویت ملی، قدرت اقتصادی و دفاعی و ارتقای جایگاه جهانی ایران
مواد ۳۱، ۱۱۲، ۱۱۶	۲۱- هویت‌بخشی به سیمای شهر و روستا - بازآفرینی و روزآمدسازی معماری ایرانی - اسلامی - رعایت معیارهای پیشرفته برای ایمنی بناها و استحکام ساخت و سازها
ماده ۱۶۲	۲۲- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت - اصلاح قوانین و مقررات در جهت رفع تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی
ماده ۱۰۰	۲۳- اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در عرضه منابع ملی و فرصت‌ها و امکانات و مسئولیتهای دولتی، در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی
ماده ۱۲۴	۲۴- ارتقای توان دفاعی نیروهای مسلح برای بازدارندگی، ابتکار عمل و مقابله مؤثر در برابر تهدیدها و حفاظت از منابع ملی و انقلاب اسلامی و منابع حیاتی کشور
ماده ۱۲۴	۲۵- توجه ویژه به حضور و سهم نیروهای مردمی در استقرار امنیت و دفاع از کشور و انقلاب، با تقویت کمی و کیفی بسیج مستضعفین
ماده ۱۲۴	۲۶- تقویت، توسعه و نوسازی صنایع دفاعی کشور با تأکید بر گسترش تحقیقات و سرعت دادن به انتقال فناوری‌های پیشرفته
مواد ۱۲۲، ۱۳۸	۲۷- توسعه نظم و امنیت عمومی و پیشگیری و مقابله مؤثر با جرایم و مفاسد اجتماعی و امنیتی، از طریق تقویت و هماهنگی دستگاه‌های قضایی، امنیتی و نظامی و توجه جدی در تخصیص منابع به وظایف مربوط به اعمال حاکمیت دولت

<p>مواد ۸۳ تا ۸۶ برنامه سوم تنفیذ شده در برنامه چهارم</p>	<p>۲۸- ثبات در سیاست خارجی بر اساس قانون اساسی و رعایت عزت، حکمت و مصلحت و تقویت روابط خارجی از طریق:</p> <ul style="list-style-type: none"> - گسترش همکاری‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی - ادامه پرهیز از تشنج در روابط با کشورها - تقویت روابط سازنده با کشورهای غیر متخاصم - بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی - مقابله با افزون خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی - تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان - مقابله با تک قطبی شدن جهان - حمایت از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف به ویژه ملت فلسطین - تلاش برای همگرایی بیشتر میان کشورهای اسلامی - تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل
<p>مواد ۲۲، ۲۴، ۳۳، ۴۰، ۴۸</p>	<p>۲۹- بهره‌گیری از روابط سیاسی با کشورها، برای نهادهای اقتصادی، افزایش جذب منابع و سرمایه‌گذاری خارجی و فناوری پیشرفته و گسترش بازارهای صادراتی ایران، و افزایش سهم ایران از تجارت جهانی و رشد پرشتاب اقتصادی مورد نظر در چشم‌انداز</p>
<p>مواد ۶۲، ۶۶، ۱۱۲، ۱۱۷</p>	<p>۳۰- تحکیم روابط با جهان اسلام و ارائه‌ی تصویر روشن از انقلاب اسلامی و تبیین دست‌آوردها و تجربیات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جمهوری اسلامی و معرفی فرهنگ غنی و هنر و تمدن ایرانی و مردم‌سالاری دینی</p>
<p>ماده ۳۳ و مواد ۸۳ تا ۸۶ برنامه سوم</p>	<p>۳۱- تلاش برای تبدیل مجموعه کشورهای اسلامی و کشورهای دوست منطقه، به یک قطب منطقه‌ای اقتصادی، علمی، فناوری و صنعتی</p>
<p>مواد ۸۳ تا ۸۶ برنامه سوم</p>	<p>۳۲- تقویت و تسهیل حضور فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در مجامع جهانی و سازمان‌های فرهنگی بین‌المللی</p>
<p>ماده ۱۱۶ و مواد ۸۳ تا ۸۶ برنامه سوم</p>	<p>۳۳- تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان، و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی</p>
<p>ماده ۲۲</p>	<p>- امور اقتصادی:</p> <p>۳۴- تحقق رشد اقتصادی پیوسته، باثبات و پرشتاب، متناسب با اهداف چشم‌انداز</p>
<p>مواد ۲۲، ۳۳، ۳۷</p>	<p>- ایجاد اشتغال مولد و کاهش نرخ بیکاری</p> <p>۳۵- فراهم نمودن زمینه‌های لازم برای تحقق رقابت‌پذیری کالاها و خدمات کشوری در سطح بازارهای داخلی و خارجی، و ایجاد سازوکارهای مناسب برای رفع موانع توسعه صادرات غیر نفتی</p>

ماده ۴۳	۳۶- تلاش برای دستیابی به اقتصاد متنوع و متکی بر منابع دانش و آگاهی، سرمایه انسانی و فناوری نوین
مواد ۳، ۶، ۸، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۴۶، ۴۵	۳۷- ایجاد سازوکار مناسب برای رشد بهره‌وری عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی کار و ...) - پشتیبانی از کارآفرینی، نوآوری و استعدادهای فنی و پژوهشی
مواد ۱۹، ۸۵، ۹۶	۳۸- تأمین امنیت غذایی کشور، با تکیه بر تولید از منابع داخلی و تأکید بر خودکفایی در تولید محصولات اساسی کشاورزی
مواد ۱۱، ۹۶، ۱۹، ۹۷، ۹۸، ۱۰۲	۳۹- مهار تورم و افزایش قدرت خرید گروههای کم‌درآمد و محروم و مستضعف و کاهش فاصله بین دهکهای بالا و پایین درآمدی جامعه و اجرای سیاستهای مناسب جبرانی
مواد ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۵۹، ۶۷	۴۰- توجه به ارزش اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست‌محیطی آب در استحصال، عرضه، نگهداری و مصرف آن - مهار آبهایی که از کشور خارج می‌شود و اولویت استفاده از منابع آبهایی مشترک
مواد ۳۰، ۱۰۰	۴۱- حمایت از تأمین مسکن گروههای کم‌درآمد و نیازمند
مواد ۱، ۲، ۳، ۴	۴۲- حرکت در جهت تبدیل درآمد نفت و گاز به دارایی‌های مولد، به منظور پایداری فرایند توسعه و تخصیص و بهره‌برداری بهینه از منابع
مواد ۲۰، ۳۸، ۳۹، ۷۳	۴۳- توسعه روستاها - ارتقای سطح درآمد و زندگی روستائیان و کشاورزان و رفع فقر، با تقویت زیرساختهای مناسب تولید و تنوع بخشی و گسترش فعالیتهای مکمل، به ویژه صنایع تبدیلی و کوچک و خدمات نوین، با تأکید بر اصلاح نظام قیمت‌گذاری محصولات
مواد ۲۴، ۲۸، ۳۳، ۳۵	۴۴- هم‌افزایی و گسترش فعالیتهای اقتصادی در زمینه‌هایی که دارای مزیت نسبی هستند از جمله صنعت، معدن، تجارت، مخابرات، حمل و نقل و گردشگری، به ویژه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و خدمات مهندسی پشتیبان آن، صنایع انرژی‌بر و زنجیره پایین‌دستی آنها، با اولویت سرمایه‌گذاری در ایجاد زیربنای و زیرساختهای مورد نیاز، و ساماندهی سواحل و جزایر ایرانی خلیج فارس در چارچوب سیاستهای آمایش سرزمین
مواد ۷، ۸، ۲۲، ۲۷، ۳۸، ۴۵	۴۵- تثبیت فضای اطمینان‌بخش برای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران، با اتکا به مزیت‌های نسبی و رقابتی و خلق مزیت‌های جدید و حمایت از مالکیت و کلیه حقوق ناشی از آن
۱۳۹	۴۶- ارتقای بازار سرمایه ایران و اصلاح ساختار بانکی و بیمه‌ای کشور با تأکید بر کارایی، شفافیت، سلامت و بهره‌مندی از فناوری‌های نوین
مواد ۱۶، ۱۷، ۴۱	- ایجاد اعتماد و حمایت از سرمایه‌گذاران، با حفظ مسئولیت‌پذیری آنان - تشویق رقابت و پیشگیری از وقوع بحرانها و مقابله با جرمهای مالی

مواد ۳۸، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۸	۴۷- توانمندسازی بخشهای خصوصی و تعاونی به عنوان محرک اصلی رشد اقتصادی، و کاهش تصدی دولت همراه با حضور کارآمد آن در قلمرو امور حاکمیتی، در چارچوب سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که ابلاغ خواهد شد.
مواد ۵۶، ۸	۴۸- ارتقای ظرفیت و توانمندیهای بخش تعاونی از طریق تسهیل فرایند دستیابی به منابع، اطلاعات، فناوری، ارتباطات و توسعه پیوندهای فنی، اقتصادی و مالی آن
ماده ۸	۴۹- توجه و عنایت جدی بر مشارکت عامه مردم در فعالیتهای اقتصادی کشور و رعایت جهتهای زیر در امر واگذاری مؤسسات اقتصادی دولت به مردم - امر واگذاری در جهت تحقق اهداف برنامه باشد و خود، هدف قرار نگیرد. - در چارچوب قانون اساسی صورت پذیرد. - موجب تهدید امنیت ملی و یا تزلزل حاکمیت ارزشهای اسلامی و انقلابی نگردد. - به خدشه دار شدن حاکمیت نظام یا تضییع حق مردم و یا ایجاد انحصار نیانجامد. - به مدیریت سالم و اداره درست کار توجه شود.
ماده ۲	۵۰- اهتمام به نظم و انضباط مالی و بودجهای و تعادل بین منابع و مصارف دولت
مواد ۱، ۲	۵۱- تلاش برای قطع اتکای هزینههای جاری به نفت، و تأمین آن از محل درآمدهای مالیاتی، و اختصاص عواید نفت برای توسعه سرمایه گذاری، بر اساس کارایی و بازدهی
مواد ۱، ۳، ۴، ۱۲، ۱۴، ۹۶	۵۲- تنظیم سیاستهای پولی، مالی و ارزی با هدف دستیابی به ثبات اقتصادی و مهار نوسانات
ملاحظه: شاخصهای کمی و نحوه انطباق محتوای برنامهها و بودجههای سالانه، متناسب با سیاستهای کلی برنامه چهارم تهیه و ارائه شود.	